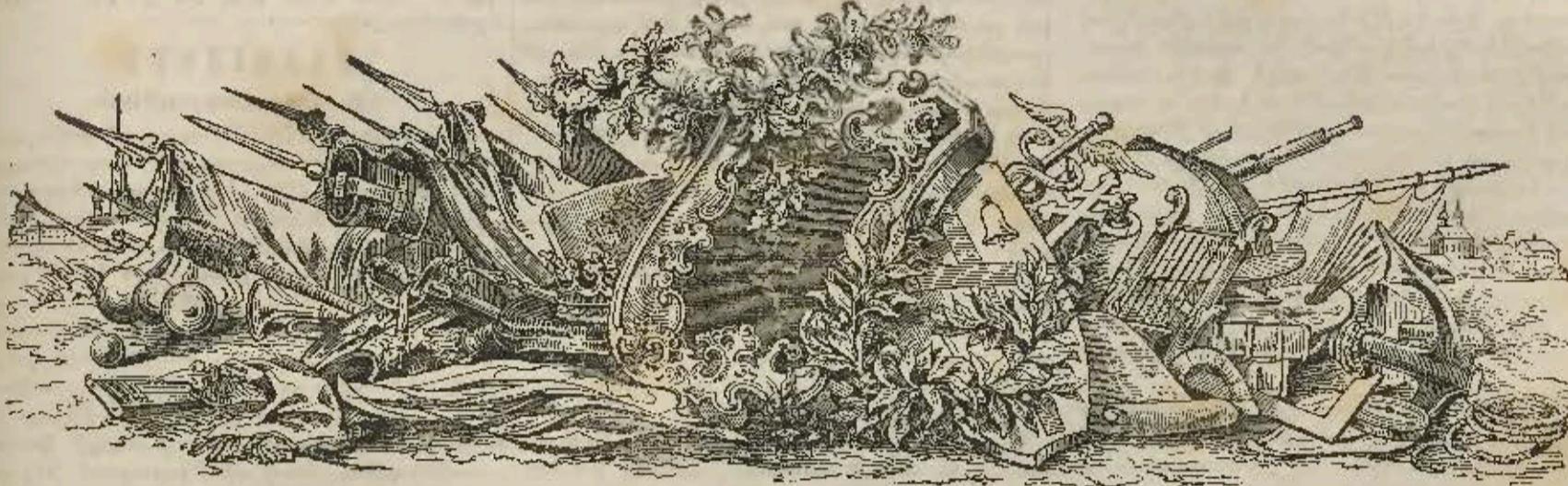

Emperors

22

4 ՅՈՒՆԻՎԵՐՍԻՏԵՏ (23) ՄԱՑԻՒԴԻ

1855

ԲՈՅ ԽԵՆ-ՇԱԲԻ-ԹԻԴՆ
ԼԿՈՒԹԻՒՆ. Ըստումնեան տառապորին. Ռէմբռ ընդունելիք չը-
լար — Անգ Խորհրդավաճիք ուն. — Անհենացի բանակցու-
թեան գ. և. գ. այս առաջարկը թիւնենքը — Պատերազմիք լինը
ԳՐԱՎԱՐ. Պաշտամքի հումքն ըրբութեամսոնք։
ՀԱ-ԱՎԱԾ ՏԵՐԱՄԵԽ. Պարփառու օներդնեանդ Ապրափ-
միւն։
ԱՎԱՐԴԱՆ. Անդեկառ մասը պահապահութիւնը։
Ա-ԱՎԱՐԴԱՆԻԱՐ. Արտասահման. Փարզագ հարաւա-

UNIVERSITY

ԳՐԱԴԱՐԱՆ. Հ. ՅՈՒՆԻՑԻ.

ԽՈՀՄԵՒ ու Ապահով ծագեն Եկած լըերը լիս
զբաց թերթեկիք ըստերցուց մեծ մասն ձեռքբ
հասած , արդ էն իրենց ծանօթ և զած են : Խաղաղու-
թեան բաժակցու մէկանց վրայ այս յուրին անմիտը որ
արդ ենան ու էւրաքիք նաև ընտարիքից բրած միք-
չի խաղաղութեան առաջարկութիւնն աղ չեն ըն-
դունած , շըն որ եմէ իրենց ընդունելու ըլլային ,
Վասորից եցին առաջարկութիւնն , ինչպէս Պատլ
կանը կ երմանական տէրութեանց առանձին շնծա-
րերական մը հանելով կր ծանուցուն , միքանազիք
հեռով Առաջաց գահզիքն առջեւը պիտի դնէր , եւ
վերով ու պատերազման եզրեր ընդունելի պիտի որ
ընել առք : Աէ ինչ և զանակաւ եւ ինչ պատճա-
ռաւ արք մտեան տէրութիւններին այս առարիսկան
առաջարկութիւնը չեն ընդունեած , գիւռ ծանօթ չէ-
րաց կ ըստ որ ասաւ ոչին երկու տէրութեանց ու
Վասորից մէջ Գեկութեկիք Զին գաշինքը լուծուած
է , և ոչ ալ պիտի ըստեսու :

Ա թերապիա Օրի աշխատ քող լրացրին մը Խաղի-
ով Հօնիս առանց կըսաց հետեւ եւ հաստածը կը կար-
գութէ :

“Ակադեմիայից ամնջյա 21ին նաևին մէջ և
փալքերին պատես ըստա. Այսնայի ժամկետու-
թեական է. Հիմակա հիմա զալլած է բայց բարու-
թին գոյօնած չէ. եւ եմէ մատղութեան արժանի-
ութիւնը կամ մը ըլլութ ըլլոյ՝ ուտէսան է նորէն
ժամկետու:

Պատգամաւորաց Մայիսի 24ին նախքան մշջ նշյալ
աշխատեալու պյուղիս խոսեցաւ . Աբենասայի ըանակ-
ցամիթիւնիքը Խորեն պիտի չժողվուին . Վարդպետայի
ներկայացած ցիշը չկիրար առանց նոր հարհակներու
նշյան մասնակից բարու :

Հայ Արքուն հետ կը խաղան : Սայդ է , Անգղիսի
մզ հին առշօրթ թիւն է խորհրդականցը գեղազաւ-
կան խասկութեանց վայ մո.թի մզ թուրու-
աւակութիւն է որ զրեթէ տեսն զահիմ . Ա.թի ե-
ղին է Թորի եզրի բ' ինչ բազմներ կ' ապեն ըլլան
ակուց ծանրաւութիւնը կ' էւ ճանաւութիւնն մը տուկ
առնելի կ' առնեն :

Առաջին պատճենը :
Մայիսի 21-ին մինչեւ 21 երեք օրուան եսան-
րան մէջ՝ Կազմակերպության գործադիր անդամները բար-

մադիմի կողմանակցութեան վարպետութիւններու գիմեցն, և 1. Առաջըն ու պաշտօնակցացը յան կարծակի բանեցուցած դիրքադրութեան խօսակցութեաններ՝ առ կորպին կը մերաբերին: Առժարութեամբ կը համարինք թէ բրիտանական այժմեան կառավարութիւնը պետք է ջանալ որ առանձորութեան զեկը ձեռքը բանեն: բայց արիկա իրեն բանեն, և չը թիւ մըր:

թե որ անդուշ քաղաքակէտ մարդիկ խորհրդա-
նցի անեն պայքարներու եւ վլճերու հովիրէ շաբե-
շանի (ծըշըշու) մը պէս կը շարժին եւ պար-
բռկութն բողոքութիւն տարբեր բայց արարածութիւններ
կ'ընեն, ան առեն թէ որ բանը սերբին (երկիրին վե-
րաբերեալ) խնդիրներու վկայ է նէ՝ խորհրդականոցին
կ'ինչպէս նշյնին վկայ գոյն կամ առջո՞ն ըցաւու: Իսկ ար-
տաքին զ քը քերար նկուտանձի օրոնց հետ առար տե-
րութեանց շահնայի կաղուկցութիւն ունեն, անկարեցի
է որ անոնց (օտար տէրութեանց) անտարբեր բան
մ'ը լայպ երբ որ յանկարծ պաօք սէ, կը հրատարա-
կուի ան բանը՝ որն որ երեկ ճեղճակ ճանուցուած
էր: Տերութեանց մէջ եղած սիկականցութիւնն որ՝
անոնց առաջնորդներուն կարծեացը մէջ հասու-
առիթիւն ու հսկապաղօրդութիւն մը կ'ենթադրի: Երբոր և որու զնն Ա-առաջ, յանկարծ կը ծանուցանե-
մէ որուք է որ Յեւասամիու առնուի, Յուսուց
նաւերը որուք է որ Կործ անուին: կը հարցընենք թէ
ազնուական լորու ու բանս ինչո՞ն: Ալէննայի մէջ
ըստաւ: Ենիկ նշյն առեն շատ աշխատեցանք որի ե-
մունքն ան տէրութեանց ցացընելու որ իրենց Աւա-
ստափու բողոքութիւն քանց ելա եւ: Հրամացաւկ ընելու
զ խառնութիւնը՝ խաղաղութեան հիմունց շնչըրա-
սիօն:

Ամառք Լորտ Խասոյլ դի ու երեք օր յառաջ պատրաստութիւնը կամաց գրաց և աղավնիին երկուցին սաղման (գովածիթիւն) մը խռովաց։ Խաչ Տիման սաղմաներդուն յանեարծ փայտագ Սաւուղի, հեղահոգի Դաւիթիթը վիթիւնորի և աշարկու Գողիաթիթ զարձաւ, որ Անռասասիալ ալ Կուղէ յարձակիթը ու կործանել։ Երգեօք աս երեք օրուան մէջ ի՞նչ երեւեթի ունեն առաջած են։

ասքակուօք տակ ծգել։ Քայլ սակայն ԱԵւաստուրպից
առջեւ մասն բա պատահած դրագերն ամենեւ ին յար-
մոր շեն ան մեծաբան յայտարարութիւններուն՝ զո-
րումը լորա Ճ. Խոսով ճարտարախանուաց կակու լրեմ-
բին վրային բարձրածցն խօսեցաւ։ Գերբին արշաւա-
նաց շիրութիւն եւանց կայս կ'ու զենքը լուսաթիւն պահել։
Շայու նոյն իսկ ան յաղթաթիւնը, զորն որ պատր-
հեռացին ի իրեւ նոր հրանիւնատապին, յանցուածն
Փելիսիէին, տառին քաջագործութիւնը մ'կի կը

ծանուցան՝ ի՞նչ կը ցացընէ : Արդիշ բան չէ բայց
եթէ որ դաշնաւորները արապց կարդի ճգամի ու
արիստուածի Եամիք, ՀՀ ավագութանքներով, Երկար ամէ-
րութ դժւեր պատահազմելու ստիպութիր են, այսպիսի
ամրագիրն մասնելու համար՝ զայն որ թշնամին
օրուան մը մէջ շինած լինեցած եր : Առանձին
23/ն կենցրածակն պարսպին եւ, ծովուն մէջտելլու զօ-
րացուցան պատճեց, մը կանկնած եին, եւ դաշնաւորք
հայրն 24/ն գիշերը կրցան Նորին առնուց :

Վայսի առկայի պատերազմներէ հոգը մողոց
պէտք էր հարծէլ թէ մերձուոր Շռապրոկան լու-
ըը “Վաղ իսկ Տրկէց թիվ Ա կոյշեգնուզ չ., մը որիսի
ոկախ, Մերասուփայք պարագն մէկ կորդը կործա-
նուած ու քաղքին մէկ մաս առնուած ըլլալը պիտօ-
ժանուցանէ . Եւցը չ., առ արևոտն չեղը զները կը վա-
ղեն այնպիսի յարձակնան ամբոթիւններ կործանն-
ուոր չամոր դրունք նուսերը պաշարովներուն բա-
նակին մէջ կը հանգնեն : Յարձակումը պաշարուով-
ներուն կողմանը կ'ըլլաց, եւ պաշարողք կը պար-
ուառորին պատերազմիլ իրենց անձանց պաշարանու-
թեանը համոր :

«օրիգա պատրիությոց» մը չէ, որ մարդկանուոր աէքրութեան մը մաս իշխանության հաջողութեան առաջարկութիւնները՝ յամառութեամբ մերժելու բաւարան համարի, եւ ուստի երբոր ուստի աէքրութիւնը պաշտիի կը ծանուածնեկ թէ պատրիության հարիւտուր եղած առեն նոյն պայմաններն իրբեւ վերջուակիր (Ultimatum) մը որով պաշտպանելու վաստիուի տաւածութեալիւնները, զորոնք երեկ Քրիստոնեանք (Պուշչի պաշտոնական լուսաբը) հաւատագրութէ կերպազի մը փափոխած ու պայմանը եր՝ պատասխար թէութիւններ կը բոլորութակեն. ու Խուսատոնի որոտուցյն համար շափեն աւելի շատ, ու արեւածեան տէքութեանց պատուցին եւ աշխարհի քիչ շահերուն հանուի հարկաւոր եղածն նուազ:

Ապա սկզագ զգուն տարք վատեպ կը բերէ։
Վաստիք մէջ զի՞քը Արեւ էլքի մէջ և արոպակոն
շահէրը պահպանէլու Համեր որոշեց (արևմտեան,
ուժութեանց հետ) Համապատասխանաւուութեանը
(solidairement). Բայց չէ թէ անոր Համեր ուր առ
կամ ան եւ ոչ թէ մէկալ Նորար Լուսոնի մէջ
պաշտօնեց ըլլոյն։

12. Արձունագրակիցներ
Պահանջման 19 Մարտ 1855.
Ներկայ էնք, եւ պահ, բնակչութեա Ա. արձունագրու-
թեան մէջ:
Աս Երրորդ թափակցութեան մէջ նշանառութ խորհրդակ-
ցութեան մը չըսպառն համար, կառացընկեր մայսյ նույն
նշանառն ամէջ թուրանուած հետու եռու չափականութեա, որու և
զորդ ու հետեւալու թիւրուն վրայ Արժիք կի փենցուր
Կուտանդուուրուն ենու պատահանութ Ամէ Փաշարին վե

12. Հյուսնական թիւն .

London, 19 August 1855

Դեղիայ են, եւ այլ, բնութա Ա. սրծուագրու-
թեամ մշ:

Առ Երրորդ քառակացանի մեջ նշանաւոր Խորհրդակցությունը մը լրացրած համեր, կարեցընիք մրցն եղան նախարարն մէջ բնակչութեա ած հետեւ եռ ժամերաստեր, պու և մարդ ու հետեւ թիւրուն վայ Ամֆի Լիքենցը. Կոստանդնուպոլիս ենոց պատուանաոր Ամֆի Փալային վ-

⁴ See *above*: *Monks' regulations*, *discipline*, etc.

